

raad voor cultuur
raad voor cultuur
raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: - 7 JAN. 2005
uw kenmerk: C/S/04/2137
uw brief van: 7 oktober 2004
ons kenmerk: arc-2004.01772/3

onderwerp: ontwerp-selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein
Landinrichting over de periode 1945-1993 voor de zorgdragers de minister van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister van Financiën, de minister
van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, de minister van Verkeer en
Waterstaat en de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. In uw hierboven vermelde brief vraagt u de Raad voor Cultuur advies over de ontwerp-selectielijst *Landinrichting* over de periode 1945-1993 die de hierboven genoemde overheidsorganen in hun hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 willen doen vaststellen.
In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Hij biedt u bij deze zijn bevindingen¹ aan.
2. De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. De Raad adviseert u deze selectielijst vast te stellen voor de periode 1945-1993, met inachtneming van de in dit advies gemaakte opmerkingen.
De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies beantwoord.

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. Ontwerp-lijst

Deze ontwerp-lijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-) overheid, de zogenaamde methode Institutioneel Onderzoek (IO). Aan het ontwerp is een onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Met rede verkaveld. Een institutioneel onderzoek naar taken en handelingen van actoren op het terrein van de landinrichting, 1945-1993* (PIVOT-rapport nr. 59, Den Haag 2000).

Een ontwerp-lijst over dit beleidsterrein is eerder, in 1999, aan de Raad voor advies voorgelegd. De adviesaanvraag is toen evenwel ingetrokken, omdat de materiedeskundige na afloop van het driehoeksoverleg toch grote twijfels bleek te hebben of de lijst voorzag in de bewaring van “informatie over sociologische processen op micro-niveau”. In afwachting van de uitvoering van een archiefanalyse en de afronding van een promotieonderzoek op basis van archiefmateriaal op dit beleidsterrein, werd de vaststellingsprocedure vijf jaar aangehouden.

Het rapport van de archiefanalyse ontbrak aan de stukken die de Raad bij de adviesaanvraag ter hand zijn gesteld en is lopende de voorbereiding van het advies op zijn verzoek aan de Raad verstrekt.

§ 3.2. Driehoeksoverleg

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het driehoeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerp-lijst mee te werken.

§ 3.3. Terinzagelegging

De openbare terinzagelegging heeft, hoewel uw adviesaanvraag dat niet vermeldt, geresulteerd in de eerder genoemde kritische reactie van de heer Vervloet, die als materiedeskundige aan het driehoeksoverleg had deelgenomen maar na afronding daarvan toch afstand nam van de vorige versie van de ontwerp-lijst.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan

gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in voldoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst en het driehoeksoverleg

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode 1945-1993 waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van bovengenoemde zorgdragers.

De Raad merkt op dat de ontwerp-lijst ook handelingen bevat van de Rechter-commissaris. Hoewel voor deze actor geen vaststelling wordt aangevraagd, wil de Raad u er toch op wijzen dat deze handelingen in zijn ogen overbodig zijn en ook niet op een later tijdstip zouden behoeven te worden vastgesteld. De selectielijst *Rechterlijke Macht* voorziet in een afgewogen selectie van neerslag van alle rechterlijke organen. Uit het verslag driehoeksoverleg, waarin de heer Talstra namens de rechterlijke macht participeerde, blijkt dat ook de zorgdragers in kwestie die mening zijn toegedaan.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria is de Raad er, op basis van het verslag driehoeksoverleg en de ontwerp-lijst die daar het resultaat van is, niet geheel van overtuigd dat voldoende rekening is gehouden met het cultuurhistorisch belang, het administratieve belang en het belang van de recht- en bewijszoekende burgers. In § 5 wordt beschreven op welke punten de Raad kanttekeningen plaatst.

5. Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst gezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de hierna volgende opmerkingen. Net als in de ontwerp-lijst worden de handelingen aangeduid met een dubbel nummer, waarbij het eerste het RIO-nummer betreft en het tweede het BSD-nummer. Bij opmerkingen over bepaalde clusters van handelingen dient te worden opgemerkt dat het, gezien de omvang en de gedetailleerdheid van de lijst, voor de Raad ondoenlijk om een uitputtende opsomming te geven van alle specifieke handelingen in kwestie.

Gevolgtrekkingen uit de archiefanalyse

De voornaamste conclusie van de archiefanalyse die op dit beleidsterrein is verricht luidt, dat RIO en BSD erg doorgeschoten zijn in detaillering en daardoor weinig transparant zijn. De Raad onderschrijft deze conclusie volledig. Het

beoordelen van de ontwerp-lijst op consistentie en samenhang was, gezien de omvang van de lijst en de nuanceverschillen tussen verder sterk vergelijkbare handelingen, een moeilijke en zeer tijdrovende opgave. De vertegenwoordiger van de belangrijkste zorgdrager op dit beleidsterrein, de minister van LNV, heeft in het driehoeksoverleg zelf ook de wens geuit de lijst te vereenvoudigen en in te korten. De Raad betreurt het dat daartoe niet is besloten.

De opstellers van de archiefanalyse hebben ook voorstellen gedaan om de ontwerp-lijst met kleine ingrepen, zoals de toevoeging van een concordans van RIO- naar BSD-nummers, transparanter en hanteerbaarder te maken. Ook die aanbevelingen zijn niet opgevolgd. Daardoor is niet dan met eindeloos veel zoekwerk het verband te leggen tussen bijvoorbeeld het verslag van het driehoeksoverleg en de ontwerp-lijst. De Raad adviseert u met klem daar waar in het driehoeksoverleg andere handelingennummers gebruikt worden dan in het RIO, de handelingen ofwel te voorzien van de actor en de pagina van het BSD waar de handeling te vinden is, ofwel een concordans aan de ontwerp-lijst toe te voegen.

Handelingen met betrekking tot de vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van wet- en regelgeving

De ontwerp-lijst bevat verschillende handelingen die de voorbereiding behelzen van koninklijke besluiten waarin bepaald wordt wanneer wetgeving op dit terrein in werking treedt. Deze handelingen worden met B 1 gewaardeerd. De Raad is van oordeel dat deze handelingen en hun neerslag niet relevant zijn voor de reconstructie van het beleid op hoofdlijnen. Uiteraard is het voor onderzoekers wel van belang te weten wanneer een wet in werking trad, maar dat is aan de hand van officiële publicaties altijd te achterhalen. De Raad adviseert u de neerslag van de handelingen 87/76, 91/79, 91/1102, 91/1101, 87/91, 91/93, 87/96, 91/98 en 87/100 na 10 jaar voor vernietiging in aanmerking te laten komen.

Handelingen met betrekking tot de goedkeuring van instructies voor subcommissies van Reconstructie- en Herinrichtingcommissies

De Raad constateert dat dergelijke handelingen ongelijk gewaardeerd worden, zonder dat daar een duidelijke reden voor lijkt te zijn. Zo is de instructie van de subcommissie van de Reconstructiecommissie Midden-Delfland (127/136, 127/196) het bewaren waard en die van de subcommissie van de Herinrichtingscommissie Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën niet (143/127).

De B-waardering van handeling 127/136 is in het driehoeksoverleg succesvol bepleit door de heer Voermans. Hij achtte het van belang dat de werkwijze van een subcommissie gereconstrueerd kon worden. De overige deelnemers stemden daarmee in. In lijn daarmee adviseert de Raad u ook de overige handelingen met een dergelijke strekking met B 1 te waarderen.

Handelingen met betrekking tot de planning van reconstructie- en herinrichtingsprogramma's

Ook voor deze handelingen geldt, dat zij niet consistent worden gewaardeerd en dat het niet duidelijk is of daar een gegronde reden voor is. Zo komt de goedkeuring van het werkplan voor het reconstructieprogramma Midden-Delfland (293/305) voor vernietiging in aanmerking 6 jaar na de afsluiting van het project, en wordt de neerslag van dezelfde handeling voor de herinrichting van Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën (312/308) wel voor bewaring voorgedragen. De Raad adviseert u voor deze en soortgelijke handelingen consequent te kiezen voor bewaring op grond van criterium 1.

Handelingen met betrekking tot de totstandkoming van landinrichtingsplannen

Elk landinrichtingsplan, of het nu gaat om ruilverkaveling, herverkaveling, reconstructie of herinrichting, doorloopt verschillende fases van voorbereiding. In de ontwerp-lijst zijn per fase verschillende handelingen geformuleerd. Niet in alle gevallen worden alle handelingen met betrekking tot alle voorbereidingsfases bewaard. Op zichzelf is dat niet bezwaarlijk, als de gemaakte keuzes gegronnd, helder en consistent zijn. Dat is in de voorliggende lijst niet altijd het geval. Wat betreft de inhoudelijke afweging is de Raad van mening dat zeker reconstrueerbaar moet blijven wat de invloed van betrokkenen, dus van inspraakprocedures, in deze processen is geweest en hoe de finale besluitvorming is verlopen. Landinrichtingsprojecten konden sterk ingrijpen in het dagelijks bestaan. Het verzet kon dan ook hevig zijn. Waar overheidsbeleid zo direct ingrijpt in het leven van de burger is het van belang om te zien hoe de overheid met haar burgers omging: hoe werd het algemeen belang en het particulier belang in evenwicht gehouden?

Wat betreft de consistentie van de ontwerp-lijst wijst hij u er op dat op sommige plekken in de ontwerp-lijst, bijvoorbeeld op p.326, wel gekozen wordt voor bewaring van de neerslag van alle opeenvolgende ontwerpfasen.

De Raad adviseert u de waardering van de neerslag van de handelingen 334/431, 337/434, 355/440, 370/445, 373/447, 347/469, 349/470, 361/473 (vergelijk deze laatste met 345/464, die wel wordt bewaard), 363/474, 366/476, 372/477, 375/479, 340/462 en 811/975 in het licht van het bovenstaande te heroverwegen.

Handelingen met betrekking tot de indeling van land in blokken

De handelingen 578/703 en 579/704 zijn sterk vergelijkbaar. Het draait hier om de werkingssfeer van twee wetten, de Ruilverkavelingswet 1954 en de Landinrichtingswet, die zowel inhoudelijk als chronologisch in elkaars verlengde liggen. De Raad kan niet doorgronden waarom handeling 578/703 voor bewaring in aanmerking komt op grond van criterium 1, terwijl handeling 579/704 met V 6 is gewaardeerd. Hij adviseert u beide waarderingen te heroverwegen en bij handhaving van het verschil in waardering te verklaren waarom u dat nodig acht. Hij adviseert u om in uw heroverweging ook de handelingen 678/809, 710/813, 729/817, 727/867, 694/846, 676/826, 676/836 en 708/857 te betrekken. Deze

handelingen hebben betrekking op de richtlijnen voor toedeling van blokken, maar worden allen voorgedragen voor vernietiging, 6 jaar na afsluiting van het project. De plannen voor toedeling die op deze richtlijnen zijn gebaseerd worden wel voorgedragen voor bewaring. De Raad meent dat de richtlijnen noodzakelijk zijn als referentiekader voor de toedelingsplannen. Hij adviseert u te doen nagaan of de richtlijnen gepubliceerd zijn en in die vorm bewaard worden. Zo niet, dan adviseert hij u ook de neerslag van die betreffende handelingen met B te waarderen op grond van criterium 1.

Handelingen met betrekking tot het in kaart brengen van wegen, waterlopen etc.
De Raad is van mening dat kaartmateriaal dat de gevolgen van landinrichtingsprojecten zichtbaar maakt, zoveel mogelijk bewaard dient te blijven. De ontwerp-lijst gaat niet consequent met dergelijk materiaal om. Zo wordt handeling 553/677 voor bewaring voorgedragen maar de handelingen 541/674 en 543/675 voor vernietiging. De Raad adviseert u de neerslag van handeling 541/674 en eventueel van vergelijkbare handelingen alsnog voor bewaring aan te merken.

Advieshandelingen van de Centrale Commissie

De Centrale Commissie adviseerde zowel betrokken ministers als gedeputeerde staten en provinciale staten over de vaststelling van landinrichtingsplannen, reconstructieprogramma's en dergelijke. De waardering van deze handelingen varieert van B 1 tot V 6. De Raad is er niet in geslaagd de ratio te ontdekken achter het onderscheid tussen de te bewaren en de te vernietigen advieshandelingen. Hij adviseert u de waarderingen van bedoelde handelingen (pagina 127-129 van de ontwerp-lijst) te heroverwegen en bij handhaving van de voorgestelde waarderingen nader te verklaren op grond waarvan de neerslag van sommige handelingen bewaard en van andere vernietigd wordt.

Voorlichtingshandelingen

Ruilverkaveling en herverkaveling ging in alle fases die dergelijke projecten doorliepen gepaard met intensieve voorlichtingsprogramma's. Aard en doel van die voorlichtingsactiviteiten was verschillend. Enerzijds was er de voorlichting die gericht was op de potentiële deelnemers aan ruil- en herverkavelingsprogramma's (837/1001, 66/80, 273/316): voorlichting met een propagandistische inslag, bedoeld om landeigenaren over de streep te trekken mee te doen en zo de doelstellingen van het landinrichtingsbeleid van de overheid te helpen verwezenlijken. Anderzijds was er de agrarisch-sociale voorlichting (755/891, 769/892), gericht op de modernisering van de Nederlandse boer, zijn bedrijf en zijn huishouden. Daarachter ging een filosofie schuil van rationalisatie van bedrijfsvoering en huishouding, waardoor zowel productiviteitsverhoging als welvaartsverbetering voor het boerengezin zou moeten worden gerealiseerd. Beide vormen van voorlichting zijn essentieel voor de reconstructie van het landinrichtingsbeleid. De Raad adviseert u daarom om de waarderingen van deze handelingen te herzien. Normaliter worden alleen de eindproducten van voorlichtingshandelingen bewaard. In dit geval speelde gedrukt materiaal

waarschijnlijk een ondergeschikte rol, en waren het vooral bijeenkomsten, spreekbeurten en huisbezoeken die als middel werden ingezet. Daarom acht de Raad het van belang de complete dossiers, met alle neerslag over voorbereiding, planning, verslaglegging en evaluatie te bewaren.

Handelingen met als neerslag periodieke verslagen en rapportages

De verschillende herinrichtings-, herverkavelings- en reconstructiecommissies rapporteerden aan verschillende andere gremia, zoals de Centrale Commissie of de Stichting (later: het Bureau) Beheer Landbouwgronden over bijvoorbeeld de voortgang van de werkzaamheden of het beheer van de verworven gronden. Sommige organen kennen handelingen voor het maken van jaarverslagen. Die worden uiteenlopend gewaardeerd: de handelingen 328/402, 265/337, 491/605, 302/386 worden vernietigbaar geacht, terwijl in het geval van handeling 265/354 wel is gekozen voor een B-waardering. De Raad is van mening dat de geaggregeerde informatie die een jaarverslag bevat, vrijwel altijd het bewaren waard is. Hij stelt dat het bewaren van jaarverslagen ook gebruikelijk is in het selectiebeleid van de rijksoverheid. De Raad adviseert u daarom de waardering van genoemde handelingen te wijzigen in B op grond van criterium 3. Andere handelingen met periodieke rapportages als neerslag, zoals handeling 279/379 of 284/376 zijn ook met V gewaardeerd. Deze handelingen zijn gebaseerd op jaarverslagen. De Raad zou vrede kunnen hebben met de vernietiging van deze neerslag als hij zeker wist dat de jaarverslagen bewaard werden. Niet van alle herinrichtings-, herverkavelings- en reconstructiecommissies zijn echter handelingen opgenomen die het opstellen van een jaarverslag beschrijven. De Raad is van mening dat bij het ontbreken van jaarverslagen andere periodieke rapportages bewaard zouden moeten blijven.

Handelingen met betrekking tot cultuur-technisch onderzoek

De databank die de neerslag vormt van de sinds 1970 bijgehouden cultuurtechnische inventarisatie van Nederland (870/1040) komt voor bewaring in aanmerking op grond van criterium 5. De neerslag van handeling 869/1039 echter, die cultuurtechnisch onderzoek behelst dat van algemene toepassing is en over de hele periode vanaf 1945 werd uitgevoerd, komt in aanmerking voor vernietiging na 20 jaar. Vanwege de algemene toepasbaarheid van het in handeling 869/1039 bedoelde onderzoek acht de Raad de neerslag daarvan het bewaren waard. Bovendien is het denkbaar dat deze neerslag, zeker wat betreft de periode voor de start van de databank in 1970, complementaire waarde heeft ten opzichte van die databank. Hij adviseert u daarom de waardering van handeling 869/1039 te wijzigen in B 5.

Handelingen met mogelijke rechtspositionele lading

De ontwerp-lijst bevat meerdere handelingen met betrekking tot het opzetten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van landinrichtingsprojecten. De neerslag daarvan wordt vernietigbaar geacht na het verstrijken van 6 jaar na afsluiting van het project in kwestie. De Raad acht het zeer wel mogelijk dat de handelingen

150/131, 100/154, 110/155, 119/157 en 130/162 ook betrekking kunnen hebben op het aanstellen van personeel en dat de voorgestelde termijn te kort is met het oog op de belangen van de (ex-)werknemers. De Raad adviseert u te doen nagaan of dat zo is en zo ja, om de vernietigingstermijn van dat deel van de neerslag te verruimen naar 10 jaar na uitdiensttreding of 75 jaar na geboorte. De handelingen 647/777, 612/756, 587/725, 586/740 en 628/765 die (mede) betrekking hebben op de benoeming van schatters, heeft vrijwel zeker bewijswaarde met betrekking tot rechtsposities en zou daarom ook de aanbevolen ruimere vernietigingstermijn dienen te krijgen.

Handelingen met betrekking tot (de advisering over) aankoop van land

De Stichting Beheer Landbouwgronden (SBL) en later het Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL) bepaalden het grondverwervingsbeleid in landinrichtings-, reconstructie- en herinrichtingsgebieden en voerden dat beleid ook uit. Het overgrote deel van de handelingen die betrekking hebben op de beleidsvorming en de periodieke verslagen over de uitvoering van het beleid wordt voorgedragen voor vernietiging na 6 jaar. Het gaat daarbij om handelingen zoals 158/233, 160/234, 161/235, 192/240, 194/241 en 195/242. Enkele andere handelingen van soortgelijke strekking komen echter wel voor bewaring in aanmerking: handeling 205/244, 179/237 en 180/238.

De Raad is van oordeel dat het aankoopbeleid een belangrijk beleidsinstrument was voor de uitvoering van het landinrichtingsbeleid. Hij acht het daarom van belang dat de hoofdlijnen daarvan reconstrueerbaar blijven. Daartoe acht hij het nodig om de neerslag van de handelingen 158/233 en 192/240 te bewaren op grond van criterium 5 en van 161/235 en 195/242 op grond van criterium 3. De handelingen 160/234 en 194/241, die beiden de jaarlijkse vaststelling van een grondverwervingsprogramma behelzen, zouden hun V-waardering kunnen behouden, omdat de neerslag van de eerder genoemde handelingen voldoende zou moeten zijn om het beleid op hoofdlijnen te reconstrueren.

Handelingen met betrekking tot de aanwijzingen voor schatters

De aanwijzingen voor schatters komen in deze ontwerp-lijst meestal voor bewaring in aanmerking (772/900, 784/903). Handeling 742/894 echter, die zowel betrekking heeft op de aanwijzingen als de vergoedingen voor schatters, is gewaardeerd met V 6. De Raad adviseert u de waardering van deze handeling te splitsen, waarbij de neerslag van het vaststellen van vergoedingen vernietigbaar blijft, maar de neerslag met betrekking tot de aanwijzingen bewaard blijft.

Handelingen met betrekking tot bezwaar en beroep

Op aangeven van de materiedeskundigen zijn veel handelingen met betrekking tot bezwaarprocedures tegen toedelingen van blokken en uitkomsten van schattingen voor bewaring geselecteerd. De Raad constateert echter dat met de neerslag waarin die toedelingen en uitkomsten worden vastgelegd zeer uiteenlopend wordt omgegaan. Plannen van toedeling van blokken worden consequent bewaard (zie hiervoor), registers met schattingsuitkomsten (652/781, 614/758, 590/727,

590/743, 633/768) consequent vernietigd en actualisaties van die registers (605/736 en 605/751) daarentegen weer consequent bewaard. De Raad stelt vast dat de B-waardering voor bezwaarschriften met name is ingegeven door de wens om te kunnen reconstrueren hoe emotioneel ingrijpend landinrichtingsprocessen konden zijn. Het merendeel van de bezwaarschriftenprocedures had echter volgens de archiefanalyse puur betrekking op financiële bezwaren. Getuige de V-waardering voor de schattingsregisters wordt die kant van de zaak anders gewaardeerd. De Raad adviseert u daarom om de B-waardering voor de handelingen met betrekking tot bezwaarprocedures te nuanceren en de neerslag van bezwaren op puur financiële gronden met V te waarderen. Naar de mening van de Raad kan ook de B-waardering voor de actualisaties van de schattingsregisters dan worden gewijzigd in V.

Ook constateert de Raad dat handelingen waarbij een actor (herverkavelingscommissie of ander soortgelijk orgaan) optrad als partij in een gerechtelijke procedure, uiteenlopend wordt gewaardeerd. De handelingen 700/851 en 763/926 worden voor bewaring aangemerkt op grond van criterium 5. Het gros van de vergelijkbare handelingen, bijvoorbeeld 619/761 en 621/762, wordt echter na 6 jaar vernietigbaar geacht. De Raad meent dat het geen zin heeft om dergelijke neerslag bij een van de procederende partijen te bewaren. Een dergelijk dossier is immers per definitie incompleet. De lijst *Rechterlijke Macht* voorziet in het bewaren van steekproeven en voorbeelddossiers, en dat volstaat. De Raad adviseert u de handelingen 700/851 en 763/926 te waarderen met V, 6 jaar.

Mogelijke discrepanties ten opzichte van andere lijsten

De handelingen 567/687, 528/641, 567/682 en 467/593 hebben betrekking op de eigendom van natuurgebieden en/of onroerende goederen met een cultuurhistorische waarde. Uit de handelingen blijkt niet of het gaat om landgoederen in de zin van de Natuurschoonwet en/of monumenten in de zin van van de Monumentenwet. Als dat wel zo is, dan is er mogelijk sprake van afwijkend selectiebeleid ten opzichte van de lijsten *Heffing van rijksbelastingen*, *Landschaps- en Natuurbeheer* en *Monumentenzorg*. De genoemde handelingen uit de lijst *Landinrichting* worden voorgedragen voor vernietiging na 6 jaar, terwijl de andere genoemde lijsten de neerslag van handelingen die de status en de eigendom van landgoederen en monumenten betreffen vrijwel zonder uitzondering voor bewaring aanmerken.

De Raad adviseert u te doen nagaan of het hier landgoederen in de zin van de Natuurschoonwet en/of monumenten in de zin van de Monumentenwet betreft. Mocht dat zo blijken te zijn, dan adviseert hij u voor de waardering van de genoemde handelingen aansluiting te zoeken bij de relevante selectielijsten.

Handelingen van de Natuurwetenschappelijke Commissie en van de directeur van het Bureau van deze commissie

De Natuurwetenschappelijke Commissie adviseerde de minister en GS van Zuid-Holland over het reconstructieprogramma Midden-Delfland. De betreffende handelingen, 400/510 en 402/511, zijn gewaardeerd me B 1.

Behalve de commissie zelf leverde ook de directeur van het bureau dat deze commissie ondersteunde commentaar op (onderdelen van) het reconstructieprogramma. Deze handelingen, 391/509 en 398/508, worden voor vernietiging voorgedragen, 6 jaar na afsluiting van het project.

Het is de Raad niet duidelijk hoe de rollen van de commissie en de directeur zich tot elkaar verhouden en of die verhouding het verschil in waardering rechtvaardigt. De Raad adviseert u de waardering van de handelingen van de directeur te heroverwegen.

Handeling 63/33: het goedkeuren van de vaststelling van een saneringsregeling van het O&S-fonds

De Raad heeft niet kunnen achterhalen of de lijst ook een handeling bevat die de vaststelling van dergelijke regelingen bevat en zo ja, wat daarvan dan de waardering is. Handeling 63 wordt voorgedragen voor vernietiging na afloop van 20 jaar. De Raad is van mening dat de saneringsregelingen van belang zijn voor de reconstructie van het saneringsbeleid en de wijze waarop daaraan uitvoering werd gegeven. Hij adviseert u daarom de neerslag van handeling 63 ofwel de neerslag van de onvindbare vaststellingshandeling met B 5 te waarderen.

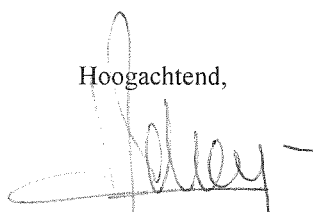
Handeling 1103: het uitsluiten van aannemers voor de inschrijving op alle door de Cultuurtechnische resp. Landinrichtingsdienst gesubsidieerde werken, al dan niet voor een bepaalde periode

Deze handeling, die wordt voorgedragen voor vernietiging na 6 jaar, roept de associatie op met de bouwfraude-zaken van de afgelopen jaren. De Raad adviseert u na te gaan of deze handeling daarmee verband houdt of kan houden. Als dat het geval is, adviseert de Raad u de waardering te wijzigen in B 5.

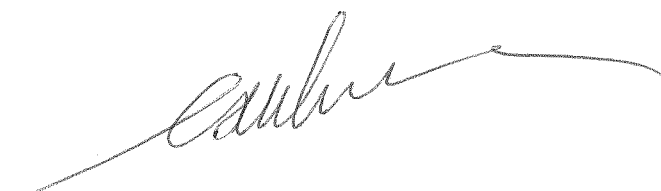
6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor de periode 1945-1993 met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

C.H. Weeda
Algemeen secretaris